

Docenteninformatie excursie Beleef Elswout voor basisscholen

December 2018

Inleiding

Dit document bevat een korte beschrijving van de excursie Beleef Elswout voor basisscholen. De excursie bestaat uit 1 of 2 delen. Ter voorbereiding van de excursie wordt een presentatie op school gegeven van ongeveer een uur. De presentatie is optioneel, maar heeft wel veel voordelen, zie verderop in dit document.

De excursie voor basisscholen richt zich op groep 5, 6, 7 en 8.

De excursie duurt 1,5 uur.

Het programma is voor een groot deel hetzelfde, maar aan groep 7 en 8 kan wat meer informatie gegeven worden dan aan groep 5 en 6, uiteraard afhankelijk van klas die op bezoek komt.

Deze excursie is een combinatie van het laten zien en vertellen over het leven vroeger op een buitenplaats aan de hand van gebouwen en bouwwerkjes die op Elswout staan, en het laten beleven van de bijzondere natuur en landschap van Elswout.

Hoewel over Elswout heel veel te vertellen valt ligt het accent van de excursie op beleving van de bijzondere natuur en cultuurhistorie door de kinderen dingen te laten ontdekken en laten doen.

De presentatie

De presentatie kan maar hoeft niet door dezelfde gids te gebeuren als de excursie op Elswout zelf.

Voordelen van de presentatie zijn:

- de interesse van de kinderen wordt op school al aangewakkerd voor de excursie.
- kinderen vinden het leuk om de dingen die ze in de presentatie gezien hebben daarna in het echt te zien en te herkennen
- geleerde dingen blijven beter hangen door herhaling (de combinatie van eerst horen/zien in de klas dan in het echt zien (en mogelijk voor een tweede keer horen op een andere manier)

Inhoud van de excursie

Buitenplaats Elswout dateert uit de 17e eeuw en is bijna 400 jaar oud en een van de best bewaarde buitenplaatsen van Nederland. In de late middeleeuwen was het wonen in de stad niet echt een pretje, rijke mensen konden zich een buitenverblijf veroorloven. Nederland beleefde de Gouden eeuw en dit landgoed werd ook een dergelijke buitenplaats. Overigens begon het als een investeringsobject om zand af te graven.

Elswout heeft een rijk verleden. Sinds de aanleg is het landgoed vele keren van uiterlijk gewisseld en steeds uitgebreid. De rechte lijnen en symmetrie van de formele Franse stijl zijn rond 1781 omgevormd tot de Engelse landschapsstijl, waar parken zo natuurlijk en romantisch mogelijk lijken. Beide tuinstijlen zijn nog terug te vinden, maar achterin het park is een werkelijk schitterend deel met hoge steile duinen, slingerende watertjes, romantische houten bruggetjes en leuke prieeltjes.

Ook de gebouwen zijn vernieuwd of afgebroken en herbouwd. Dankzij de grote cultuurhistorische waarde is Elswout een rijksmonument geworden. Belangrijke gebouwen zijn het grote huis, de orangerie, het poortgebouw en de koetshuizen. Elswout heeft vele kleurrijke eigenaren en bewoners gekend. Waaronder de lakenkoopman Molijn, Marselis de wapenhandelaar, Boreel en drie generaties Borski, De vrouw van Willem Borski 1 is beroemd vanwege haar investering van 2 miljoen in de Nederlandse bank.

Elswout is ook bekend om de zeer rijke vogelbevolking door de vele oude bomen. Ook de vleermuizen houden hiervan en ze huizen ook in oude bouwsels van Elswout. Er zijn ook veel soorten planten, het meest bijzondere zijn de stinsenplanten. Dit zijn in het algemeen bollen die ooit aangeplant zijn om de buitenplaats bijzonder te maken en zich vermeerderd hebben en nu dus elk voorjaar weer bloeien. Heel speciaal in Elswout zijn ook de vele bijzondere paddenstoelen en de moshellingen.

Buitenplaats Elswout onderscheidt zich op het eerste gezicht nauwelijks van omringende buitenplaatsen. Maar in feite is het een uniek fenomeen van eerbiedwaardige ouderdom. Het landgoed vertegenwoordigt een dubbelideaal van natuur en cultuur. Het bijzondere spanningsveld ligt juist in de wijze waarop natuur en cultuur zich tot elkaar verhouden en zich met elkaar vermengen.

In deze excursie gaan de kinderen ontdekken hoe het leven was op een buitenplaats, het mooie landschap en de bijzondere natuur.

De verzamelplaats is het informatiebord bij de fietsenstalling. Dit is vlakbij de nabijgelegen gratis parkeerplaats en de ingang bij het poortgebouw.

Het is voor iedereen het prettigst als de kinderen kleding aan hebben die rekening houdt met het feit dat ze de natuur ingaan en met de weersomstandigheden.

Hoewel er niet vaak mensen door teken gebeten worden op Elswout moet er toch altijd rekening mee worden gehouden. De ouders moet meegedeeld worden dat het verstandig is om hun kinderen dezelfde dag nog te controleren op teken. Als iemand gebeten is door een besmette teek kan de ziekte van Lyme ontstaan. Als dezelfde dag de teek verwijderd wordt is de kans op besmetting vrijwel nihil.

Kaart van Elswout

Legenda

Wandelroutes:

Rood (4 km) ●●●●

Blauw (2,5 km) ●●●●

Geschikt voor mindervaliden ○

Water ●

Weide ●

Bos ●

Monumenten ■

1. Koetshuizen
2. Paardenbrug
3. Iskelder
4. Blauwe brug
5. Grote stuk brug
6. Ka-buur
7. Kettingbrug
8. 't Koepeltje
9. Platte brug
10. Glazen koepel
11. Kleine Zwitserse brug
12. Russische Hut
13. Grote Zwitserse brug
14. Derde Zwitserse brug
15. Fazanterie
16. Halali
17. Vossenbrug
18. Sluisbrug
19. 't Sluisje
20. Zocherprieel
21. Grote klaverstuk brug
22. Kleine klaverstuk brug
23. Hermitage
24. Gele brug
25. Aardappelkelder

